MATEMATIKA

2. letnik – splošna gimnazija

Jan Kastelic

Gimnazija Antona Aškerca, Šolski center Ljubljana

24. julij 2025

Vsebina

Motne funkcije

2/32

24. julij 2025

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Section 1

Kotne funkcije

3/32

- Motne funkcije
  - Definicija kotnih funkcij v pravokotnem trikotniku
  - Računanje vrednosti kotnih funkcij
  - Zveze med kotnimi funkcijami
  - Razširitev pojma kotne funkcije do polnega kota

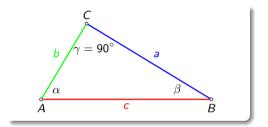

4/32

5/32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

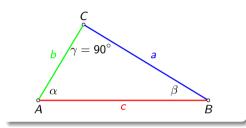

4 ロ ト 4 回 ト 4 直 ト 4 直 ・ り 9 0 0

5/32

24. julij 2025

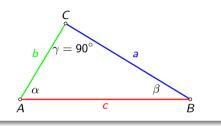
Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Sinus kota α je razmerje med dolžinama kotu α nasprotne katete in hipotenuze:

$$\sin \alpha = \frac{\text{nasprotna kateta}}{\text{hipotenuza}} = \frac{a}{c}.$$

5/32

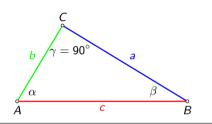
Sinus kota α je razmerje med dolžinama kotu α nasprotne katete in hipotenuze:

$$\sin \alpha = \frac{\text{nasprotna kateta}}{\text{hipotenuza}} = \frac{\textit{a}}{\textit{c}}.$$

Kosinus kota α je razmerje med dolžinama kotu α priležne katete in hipotenuze:

$$\cos \alpha = \frac{\text{priležna kateta}}{\text{hipotenuza}} = \frac{b}{c}.$$

5/32

Tangens kota α je razmerje med dolžinama kotu α nasprotne katete in priležne katete:

$$\tan \alpha = \frac{\text{nasprotna kateta}}{\text{priležna kateta}} = \frac{\textbf{a}}{\textbf{b}}.$$

Sinus kota α je razmerje med dolžinama kotu α nasprotne katete in hipotenuze:

$$\sin \alpha = \frac{\text{nasprotna kateta}}{\text{hipotenuza}} = \frac{a}{c}.$$

Kosinus kota α je razmerje med dolžinama kotu α priležne katete in hipotenuze:

$$\cos\alpha = \frac{\text{priležna kateta}}{\text{hipotenuza}} = \frac{b}{c}.$$

<ロ > ∢回 > ∢回 > ∢ 直 > √ 直 → の へ ⊙

5/32

V pravokotnem trikotniku sta dolžini katet a=12~cm in b=5~cm. Natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij kota β .

4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶

V pravokotnem trikotniku sta dolžini katet a=12~cm in b=5~cm. Natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij kota β .

Naloga

V pravokotnem trikotniku sta dolžini katet a=6 cm in b=5 cm. Natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij kota β .

6/32

V pravokotnem trikotniku sta dolžini katet a=12 cm in b=5 cm. Natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij kota β .

Naloga

V pravokotnem trikotniku sta dolžini katet a=6 cm in b=5 cm. Natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij kota β .

Naloga

V pravokotnem trikotniku je dolžina hipotenuze c=10 in dolžina katete a=6. Natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij za kot α .

6/32

Načrtajte pravokotni trikotnik $\triangle ABC$, v katerem velja:

- $\bullet \, \sin \alpha = \frac{2}{5}$
- $\cos \alpha = \frac{5}{6}$
- $\tan \alpha = \frac{3}{7}$
- $\cos \beta = \frac{4}{7}$
- $\bullet \ \tan \beta = \frac{0.3}{0.2}$

7/32

Vrednosti kotnih funkcij nekaterih kotov

8/32

24. julij 2025

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Vrednosti kotnih funkcij nekaterih kotov

φ [rad]	φ [°]	$\sin arphi$	$\cos arphi$	anarphi	$\cot arphi$
0	0°	0	1	0	/
$\frac{\pi}{6}$	30°	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	$\sqrt{3}$
$\frac{\pi}{4}$	45°	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	1	1
$\frac{\pi}{3}$	60°	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\sqrt{3}$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$
$\frac{\pi}{2}$	90°	1	0	/	0

Kotne funkcije komplementarnih kotov

9/32

Kotne funkcije komplementarnih kotov

Sinus kota je enak kosinusu komplementarnega kota in obratno.

$$\sin{(90^{\circ}-\varphi)}=\cos{\varphi}$$

$$\cos{(90^\circ-\varphi)}=\sin{\varphi}$$

9/32

Kotne funkcije komplementarnih kotov

Sinus kota je enak kosinusu komplementarnega kota in obratno.

$$\sin\left(90^\circ - \varphi\right) = \cos\varphi$$

$$\cos\left(90^\circ - \varphi\right) = \sin\varphi$$

Tangens kota je enak kotangensu komplementarnega kota in obratno.

$$\tan{(90^\circ-\varphi)}=\cot{\varphi}$$

$$\cot (90^{\circ} - \varphi) = \tan \varphi$$

(ロト 4년) + 4분 + 4분 + 1분 - 1900은

9/32

Računanje vrednosti kotnih funkcij

Na štiri decimalna mesta natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij za kot x.

- $x = 55^{\circ}$
- $x = 39^{\circ}$
- $x = 12^{\circ}$

10 / 32

Na štiri decimalna mesta natančno izračunajte vrednosti kotnih funkcij za kot x.

- $x = 55^{\circ}$
- $x = 39^{\circ}$
- $x = 12^{\circ}$

Naloga

Na minuto natančno izračunaj velikost kota, če je:

- $\sin x = 0.25$
- $\cos x = 0.6$
- tan x = 3
- $\sin x = 2$
- $\cos x = \frac{2}{5}$

Računanje vrednosti kotnih funkcij

Natančno izračunajte vrednost izraza.

$$ullet$$
  $\sin 90^\circ + \cos 0^\circ + \tan 45^\circ$

$$\bullet \frac{\tan 30^{\circ}}{\sin 60^{\circ}} - \frac{\tan 60^{\circ}}{\cos 60^{\circ}}$$

•
$$\tan 30^{\circ} \cdot \frac{\sin 45^{\circ}}{\cos 30^{\circ}}$$

$$\bullet$$
 sin 60° + cos 30° - tan 45°

$$\bullet \quad \frac{\sin 30^{\circ}}{\cos 30^{\circ}}$$

$$\bullet \ \frac{1-\sin 45^{\circ}}{\cos 45^{\circ}}$$

$$ullet$$
  $rac{ ext{sin }90^{\circ}}{1- ext{tan }30^{\circ}}$

•
$$\cos 45^{\circ} + \sin 45^{\circ} - 3 \tan 30^{\circ}$$

Računanje vrednosti kotnih funkcij

V pravokotniku meri stranica $a=10\ cm$, diagonala pa 14 cm. Izračunajte natančno dolžino druge stranice in velikost kota med stranico a in diagonalo na dve decimalki stopinje natančno.

V pravokotniku meri stranica $a=10\ cm$, diagonala pa 14 cm. Izračunajte natančno dolžino druge stranice in velikost kota med stranico a in diagonalo na dve decimalki stopinje natančno.

Naloga

V enakokrakem trikotniku meri višina na osnovnico 24 cm, osnovnica pa 14 cm. Izračunajte dolžino kraka in velikost kota med krakom in osnovnico na dve decimalki stopinje natančno.

V pravokotniku meri stranica $a=10\ cm$, diagonala pa 14 cm. Izračunajte natančno dolžino druge stranice in velikost kota med stranico a in diagonalo na dve decimalki stopinje natančno.

Naloga

V enakokrakem trikotniku meri višina na osnovnico 24 cm, osnovnica pa 14 cm. Izračunajte dolžino kraka in velikost kota med krakom in osnovnico na dve decimalki stopinje natančno.

Naloga

Enakokraki trapez ima osnovnici dolgi 45 cm in 23 cm, višina pa je 60 cm. Izračunajte dolžino kraka in velikost kota med krakom in osnovnico na minuto natančno.

V pravokotniku meri stranica $a=10\ cm$, diagonala pa 14 cm. Izračunajte natančno dolžino druge stranice in velikost kota med stranico a in diagonalo na dve decimalki stopinje natančno.

Naloga

V enakokrakem trikotniku meri višina na osnovnico 24 *cm*, osnovnica pa 14 *cm*. Izračunajte dolžino kraka in velikost kota med krakom in osnovnico na dve decimalki stopinje natančno.

Naloga

Enakokraki trapez ima osnovnici dolgi 45 cm in 23 cm, višina pa je 60 cm. Izračunajte dolžino kraka in velikost kota med krakom in osnovnico na minuto natančno.

Naloga

Vrh stolpa vidimo pod kotom 19.17° , če pa se mu približamo za 50~m, ga vidimo pod kotom 34.23° . Izračunajte višino stolpa, če je točka gledišča na višini 1.7~m.

Računanje vrednosti kotnih funkcij

Koliko meri središčni kot nad lokom AB v krogu s polmerom 8 cm, če je |AB| = 6 cm? Kot izrazite v stopinjah na štiri decimalke natančno.

< ロト < 個 ト < 重 ト < 重 ト ■ ● へ Q ○

Koliko meri središčni kot nad lokom AB v krogu s polmerom 8 cm, če je |AB| = 6 cm? Kot izrazite v stopinjah na štiri decimalke natančno.

Naloga

V enakokrakem trapezu z osnovnicama 12 cm in 6 cm kot ob osnovnici meri $\alpha=73^\circ$. Izračunajte dolžino kraka.

13 / 32

Koliko meri središčni kot nad lokom AB v krogu s polmerom 8 cm, če je |AB| = 6 cm? Kot izrazite v stopinjah na štiri decimalke natančno.

Naloga

V enakokrakem trapezu z osnovnicama 12 cm in 6 cm kot ob osnovnici meri $\alpha=73^\circ$. Izračunajte dolžino kraka.

Naloga

Pravokotnik ima stranici dolgi 5 cm in 6 cm. Na minuto natančno izračunajte kot, ki ga oklepata diagonali v pravokotniku.

13 / 32

Koliko meri središčni kot nad lokom AB v krogu s polmerom 8 cm, če je |AB| = 6 cm? Kot izrazite v stopinjah na štiri decimalke natančno.

Naloga

V enakokrakem trapezu z osnovnicama 12 cm in 6 cm kot ob osnovnici meri $\alpha=73^\circ$. Izračunajte dolžino kraka.

Naloga

Pravokotnik ima stranici dolgi 5 cm in 6 cm. Na minuto natančno izračunajte kot, ki ga oklepata diagonali v pravokotniku.

Naloga

V rombu je dolžina diagonale e dvakrat tolikšna kot dolžina diagonale f. Na minuto natančno izračunajte velikost kota α .

Zveze med kotnimi funkcijami

14/32

$$\tan \varphi = \frac{b}{a} = \frac{\frac{a}{c}}{\frac{b}{c}} = \frac{\sin \varphi}{\cos \varphi}$$

14/32

$$\tan \varphi = \frac{b}{a} = \frac{\frac{a}{c}}{\frac{b}{c}} = \frac{\sin \varphi}{\cos \varphi}$$

$$\cot \varphi = \frac{a}{b} = \frac{\frac{b}{c}}{\frac{a}{c}} = \frac{\cos \varphi}{\sin \varphi}$$

14/32

$$\tan \varphi = \frac{b}{a} = \frac{\frac{a}{c}}{\frac{b}{c}} = \frac{\sin \varphi}{\cos \varphi}$$

$$\cot \varphi = \frac{a}{b} = \frac{\frac{b}{c}}{\frac{a}{c}} = \frac{\cos \varphi}{\sin \varphi}$$

$$\tan \varphi \cdot \cot \varphi = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{a} = 1$$

4□ > 4□ > 4 = > 4 = > = 90

14/32

$$\tan \varphi = \frac{b}{a} = \frac{\frac{a}{c}}{\frac{b}{c}} = \frac{\sin \varphi}{\cos \varphi}$$

$$\cot \varphi = \frac{a}{b} = \frac{\frac{b}{c}}{\frac{a}{c}} = \frac{\cos \varphi}{\sin \varphi}$$

$$\tan \varphi \cdot \cot \varphi = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{a} = 1$$

$$\sin^2\varphi + \cos^2\varphi = 1$$

14 / 32

Naloga

Natančno izračunajte vrednosti preostalih kotnih funnkcj v pravokotnem trikotniku, če je kot α oster in velja:

- $\cos \alpha = 0.1$
- $\bullet \ \sin \alpha = \frac{8}{17}$
- $\tan \alpha = 2$

Jan Kastelic (GAA)

Naloga

Poenostavite izraze s pomočjo zvez med kotnimi funkcijami.

$$\bullet 1 - \sqrt{(1-\sin^2 x)\cos^2 x}$$

$$\bullet \ \tan^2 x - \frac{1}{1 - \sin^2 x}$$

$$\bullet \ \frac{\cos x}{1+\sin x} + \frac{\cos x}{\sin x - 1}$$

$$\bullet \ \frac{\sin x}{\tan x} \cdot \cos x - 1$$

$$\bullet \, \cos x \left(1 + \tan^2 x \right)$$

$$\bullet \frac{(\sin x + \cos x)^2 - 1}{\tan x}$$

$$\bullet \ \frac{1}{\tan x} + \frac{1 - 2\cos^2 x}{\sin x \cos x}$$

$$\bullet \ \sin x + \cos^2 x \cdot \sin^{-1} x$$

$$\frac{1}{\left(\frac{\tan^{-1} x \cdot \sin x}{\sqrt{1 - \cos^2 x}}\right)}$$

$$\bullet \left(\left(\tan x \cos x \right)^{-2} + \cos^{-2} x \right) \sin^2 x$$

$$\bullet \left(\frac{1}{\cot x}\sin^{-1}x\right)^{-2} + \sin x \tan x \cos x$$

16/32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025 17 / 32

Zveze med kotnimi funkcijami

Naloga

Natančno izračunajte brez uporabe računala.

$$\bullet \ \frac{\cos 15^\circ}{\sin 75^\circ} - 2 \cdot \frac{\sin 15^\circ}{\cos 75^\circ}$$

$$\bullet \sin^2 55^\circ + \cos^2 45^\circ - \frac{\tan 33^\circ}{\sin 33^\circ} \sin 57^\circ$$

$$\bullet \ \sin^2 86^\circ \cdot \left(\sin^2 5^\circ + \sin^2 85^\circ + \tan^2 4^\circ\right)$$

$$\bullet \ \frac{1-\sin^2 15^\circ}{\sin^2 75^\circ}$$

17 / 32

18 / 32

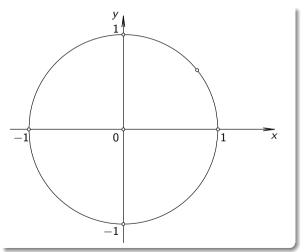
Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Enotska krožnica je krožnica s polmerom ene enote in s središčem v koordinatnem izhodišču.

18 / 32

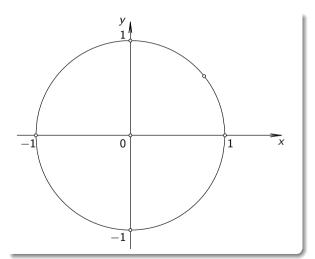
Enotska krožnica je krožnica s polmerom ene enote in s središčem v koordinatnem izhodišču.

18 / 32

Enotska krožnica je krožnica s polmerom ene enote in s središčem v koordinatnem izhodišču.

Kot φ z vrhom v koordinatnem izhodišču določata:

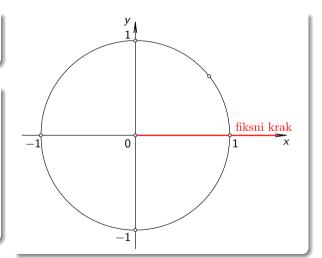

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 18/32

Enotska krožnica je krožnica s polmerom ene enote in s središčem v koordinatnem izhodišču.

Kot φ z vrhom v koordinatnem izhodišču določata:

 fiksni/nepremični krak kota leži na pozitivnem delu abscisne osi in

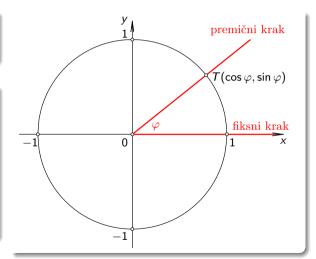

18 / 32

Enotska krožnica je krožnica s polmerom ene enote in s središčem v koordinatnem izhodišču.

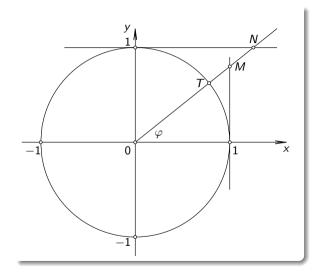
Kot φ z vrhom v koordinatnem izhodišču določata:

- fiksni/nepremični krak kota leži na pozitivnem delu abscisne osi in
- premični krak določa velikost kota in leži v enem izmed štirih kvadrantov ter seka enotsko krožnico v točki (cos x, sin x).

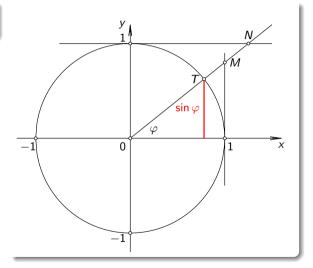

18 / 32

24. julij 2025

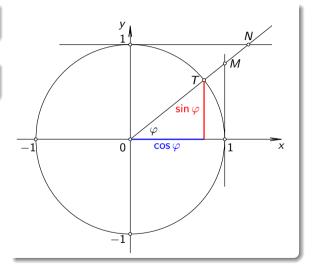

Jan Kastelic (GAA)

19 / 32

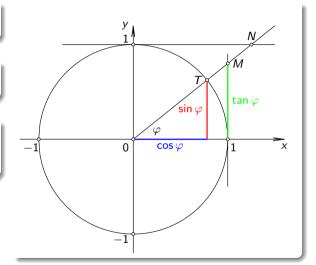
Kosinus kota φ je enak abscisi presečišča premičnega kraka z enotsko krožnico.

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 19/32

Kosinus kota φ je enak abscisi presečišča premičnega kraka z enotsko krožnico.

Tangens kota φ je enak ordinati presečišča nosilke premičnega kraka z navpično tangento enotskega kroga v točki (1,0).

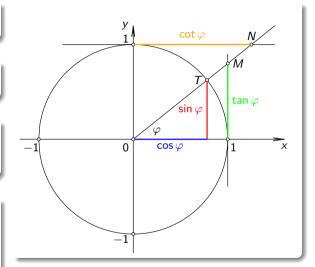

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 19 / 32

Kosinus kota φ je enak abscisi presečišča premičnega kraka z enotsko krožnico.

Tangens kota φ je enak ordinati presečišča nosilke premičnega kraka z navpično tangento enotskega kroga v točki (1,0).

Kotangens kota φ je enak abscisi presečišča nosilke premičnega kraka z vodoravno tangento enotskega kroga v točki (0,1).

19 / 32

20 / 32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Radian

Loku na krožnici, ki je enako dolg kot polmer krožnice, pripada središčni kot, velik 1 radian.

(ㅁㅏㅓ@ㅏㅓㅌㅏㅓㅌㅏ · ㅌ · 쒸٩@

20 / 32

Radian

Loku na krožnici, ki je enako dolg kot polmer krožnice, pripada središčni kot, velik 1 radian.

$$1 \text{ rad} = \frac{180^{\circ}}{\pi} \doteq 57, 3^{\circ}$$

20 / 32

Radian

Loku na krožnici, ki je enako dolg kot polmer krožnice, pripada središčni kot, velik 1 radian.

$$1 \text{ rad} = \frac{180^{\circ}}{\pi} \doteq 57, 3^{\circ}$$

Pretvorba med stopinjami in radiani

Naj bo kot φ podan v radianih, ϕ pa njemu pripadajoči kot podan v stopinjah. Potem velja:

20 / 32

Radian

Loku na krožnici, ki je enako dolg kot polmer krožnice, pripada središčni kot, velik 1 radian.

$$1 \text{ rad} = \frac{180^{\circ}}{\pi} \doteq 57, 3^{\circ}$$

Pretvorba med stopinjami in radiani

Naj bo kot φ podan v radianih, ϕ pa njemu pripadajoči kot podan v stopinjah. Potem velja:

$$\varphi = \frac{\pi}{180^{\circ}} \phi$$

20/32

Radian

Loku na krožnici, ki je enako dolg kot polmer krožnice, pripada središčni kot, velik 1 radian.

$$1 \text{ rad} = \frac{180^{\circ}}{\pi} \doteq 57, 3^{\circ}$$

Pretvorba med stopinjami in radiani

Naj bo kot φ podan v radianih, ϕ pa njemu pripadajoči kot podan v stopinjah. Potem velja:

$$\varphi = \frac{\pi}{180^{\circ}} \phi$$

in

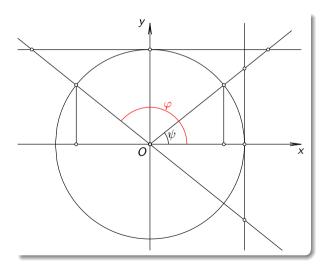
$$\phi = \frac{180^{\circ}}{\pi} \varphi.$$

<ロト < 回 > < 巨 > < 巨 > く 巨 > 一 豆 | か へ ()

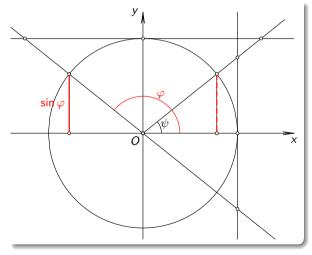
20/32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

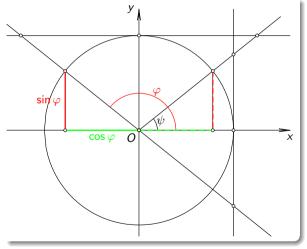
 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 21 / 32

Sinusa suplementarnih kotov sta enaka;

$$\sin{(180^{\circ} - \psi)} = \sin{\psi}$$

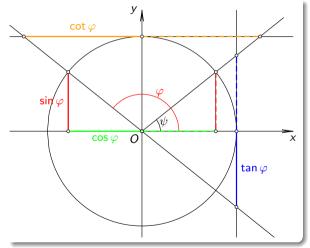
Sinusa suplementarnih kotov sta enaka; kosinusa suplementarnih kotov sta nasprotno enaka.

$$\sin{(180^\circ - \psi)} = \sin{\psi}$$

$$\cos{(180^{\circ} - \psi)} = -\cos{\psi}$$

4□ > 4□ > 4 = > 4 = > = 90

21 / 32

Sinusa suplementarnih kotov sta enaka; kosinusa suplementarnih kotov sta nasprotno enaka.

$$\sin\left(180^\circ - \psi\right) = \sin\psi$$

$$\cos{(180^\circ - \psi)} = -\cos{\psi}$$

Tangensa in kotangensa suplementarnih kotov sta nasprotno enaka.

$$\tan{(180^{\circ} - \psi)} = -\tan{\psi}$$

$$\cot (180^{\circ} - \psi) = -\cot \psi$$

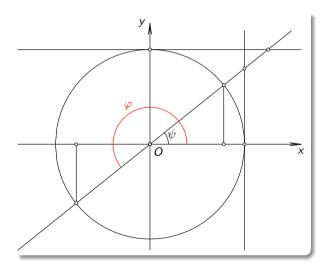
 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 21/32

Kot φ med 180° in 270°

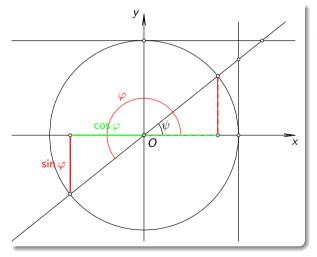
Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Kot φ med 180° in 270°

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 22 / 32

Kot φ med 180° in 270°

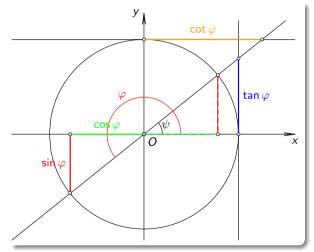
Sinusa in kosinusa kotov, ki se razlikujeta za π , sta nasprotno enaka.

$$\sin\left(180^\circ + \psi\right) = -\sin\psi$$

$$\cos{(180^\circ + \psi)} = -\cos{\psi}$$

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 22 / 32

Kot φ med 180° in 270°

Sinusa in kosinusa kotov, ki se razlikujeta za π , sta nasprotno enaka.

$$\sin\left(180^\circ + \psi\right) = -\sin\psi$$

$$\cos{(180^\circ + \psi)} = -\cos{\psi}$$

Tangensa in kotangensa kotov, ki se razlikujeta za π , sta enaka.

$$\tan{(180^{\circ} + \psi)} = \tan{\psi}$$

$$\cot (180^{\circ} + \psi) = \cot \psi$$

<ロ > < @ > < 重 > < 重 > の < で

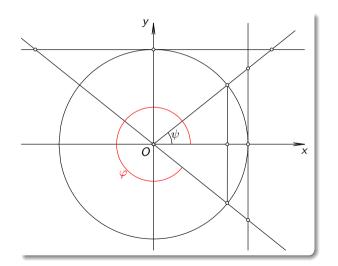
Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025 22 / 32

Kot φ med 270 $^{\circ}$ in 360 $^{\circ}$

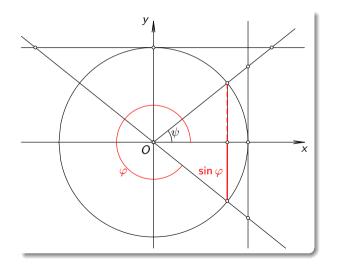

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Kot φ med 270 $^{\circ}$ in 360 $^{\circ}$

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 23 / 32

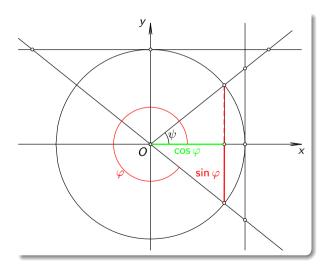
$$\sin{(360^\circ-\psi)}=-\sin{\psi}$$

$$\sin\left(-\psi\right) = -\sin\psi$$

◆□▶ ◆□▶ ◆■▶ ◆■▶ ■ りへ○

23 / 32

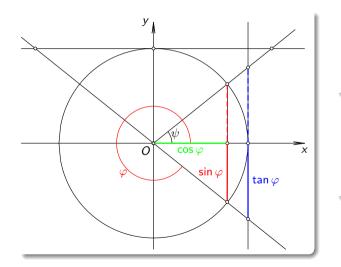
Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025

$$\sin (360^{\circ} - \psi) = -\sin \psi$$
$$\cos (360^{\circ} - \psi) = \cos \psi$$

$$\sin(-\psi) = -\sin\psi$$
$$\cos(-\psi) = \cos\psi$$

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 23 / 32

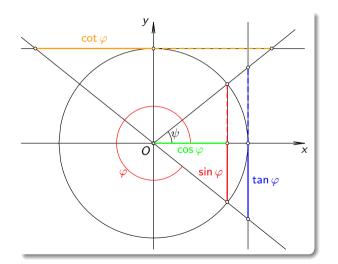

$$\sin (360^{\circ} - \psi) = -\sin \psi$$
$$\cos (360^{\circ} - \psi) = \cos \psi$$
$$\tan (360^{\circ} - \psi) = -\tan \psi$$

$$\sin(-\psi) = -\sin\psi$$
$$\cos(-\psi) = \cos\psi$$
$$\tan(-\psi) = -\tan\psi$$

<ロト < 回 > < 巨 > < 巨 > ・ 巨 ・ りへ ○

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025 23 / 32

$$\sin (360^{\circ} - \psi) = -\sin \psi$$

$$\cos (360^{\circ} - \psi) = \cos \psi$$

$$\tan (360^{\circ} - \psi) = -\tan \psi$$

$$\cot (360^{\circ} - \psi) = -\cot \psi$$

$$\sin(-\psi) = -\sin\psi$$

$$\cos(-\psi) = \cos\psi$$

$$\tan(-\psi) = -\tan\psi$$

$$\cot(-\psi) = -\cot\psi$$

 Jan Kastelic (GAA)
 MATEMATIKA
 24. julij 2025
 23 / 32

Vrednosti kotnih funkcij nekaterih kotov

24 / 32

24. julij 2025

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA

Vrednosti kotnih funkcij nekaterih kotov

φ [rad]	φ [°]	$\sin arphi$	$\cos arphi$	$\tan\varphi$	$\cot arphi$
0	0	0	1	0	/
$\frac{\pi}{6}$	30°	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	$\sqrt{3}$
$\frac{\pi}{4}$	45°	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	1	1
$\frac{\pi}{3}$	60°	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\sqrt{3}$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$
$\frac{\pi}{2}$	90°	1	0	/	0
π	180°	0	-1	0	/
$\frac{3\pi}{2}$	270°	-1	0	/	0

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025 24 / 32

Izrazite s kotno funkcijo kota, manjšega od 45°.

• sin 200°

• cot 335°

• cos 154°

 $\bullet$ cos 115°

ullet tan 163°

• sin 245°

 $\bullet$ tan 170°

• cos 255°

ullet tan 140°

• sin 299°

 $\bullet$ sin 190°

• cos 218°

• cos 355°

• cot 203°

• tan 179°

24. julij 2025

Najprej izrazite vrednost dane kotne funkcije s kotno funkcijo ostrega kota in nato izračunajte njeno natančno vrednost.

- $\bullet$ sin 300°
- $\bullet$ cos 330°
- $\bullet$ tan 315°
- cos 225°

- sin 240°
- $\bullet$ tan 150°
- cos 120°
- sin 180°

24. julij 2025

Natančno izračunajte.

•
$$\frac{\cos 300^{\circ} - \sin 210^{\circ} - \sin 0^{\circ}}{\tan 300^{\circ} + \tan 135^{\circ}}$$

•
$$(\sin 150^{\circ} - \cos 210^{\circ})^2 + \tan^2 315^{\circ}$$

•
$$\frac{\cos 135^{\circ} + \sin 225^{\circ}}{\tan 300^{\circ} - \tan 120^{\circ} - \sin 270^{\circ}}$$

$$ullet$$
  $\sin 120^\circ - \cos 150^\circ + \tan 225^\circ$

$$\frac{\cos 240^{\circ} + \tan 135^{\circ} - \sin^2 315^{\circ}}{\tan 300^{\circ}}$$

27 / 32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025

Za kot x je podana vrednost ene kotne funkcije in območje velikost kota. Izračunajte natančne vrednosti drugih kotnih funkcij za kot x.

•
$$x \in [180^{\circ}, 270^{\circ}]$$
; $\sin x = -0.6$

•
$$x \in [90^{\circ}, 180^{\circ}]; \cos x = \frac{\sqrt{2}}{3}$$

• *IV*. kvadrant;
$$\tan x = -\sqrt{3}$$

• II. kvadrant;
$$tan x = -2$$

• III. kvadrant;
$$tan x = 3$$

• II. kvadrant;
$$\sin x = \frac{3}{4}$$

•
$$x \in [270^\circ, 360^\circ]; \cos x = \frac{1}{3}$$

•
$$x \in [180^\circ, 270^\circ]; \cos x = -\frac{4}{5}$$

•
$$IV$$
. kvadrant; $\sin x = -\frac{15}{17}$

Podana je vrednost ene kotne funkcije za kot x. Izračunajte velikost kota x glede na pogoj o njegovi velikosti.

•
$$x \in [270^{\circ}, 360^{\circ}]; \cos x = 0.5$$

$$ullet$$
  $x \in [0^\circ, 360^\circ]$; $an x = -1$

•
$$x \in [180^{\circ}, 360^{\circ}]; \sin x = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

•
$$x \in [0^{\circ}, 360^{\circ}]; \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

•
$$x \in [180^{\circ}, 360^{\circ}]; \cos x = -1$$

•
$$x \in [0^{\circ}, 180^{\circ}]$$
; $\tan x = 1$

•
$$x \in [180^{\circ}, 270^{\circ}]; \sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

•
$$x \in [0^{\circ}, 360^{\circ}]; \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$ullet$$
  $x\in[0^\circ,270^\circ]$; $an x=-\sqrt{3}$

V enotski krožnici narišite vse kote, za ketere velja dani podatek. Izračunajte velikosti kotov na štiri decimalna mesta natančno.

•
$$\sin x = 0.6$$

•
$$\cos x = 0.3$$

•
$$\tan x = 0.8$$

$$\bullet \, \sin x = -\frac{2}{3}$$

$$\cos x = -\frac{3}{5}$$

•
$$\tan x = -\frac{3}{2}$$

•
$$tan x = 2$$

Natančno izračunajte.

$$\frac{\sin 315^{\circ} + \cos 135^{\circ} - \tan^2 120^{\circ}}{\sin^2 150^{\circ} - \cos^2 225^{\circ}}$$

31/32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025

Natančno izračunajte.

$$\frac{\sin 315^{\circ} + \cos 135^{\circ} - \tan^2 120^{\circ}}{\sin^2 150^{\circ} - \cos^2 225^{\circ}}$$

Naloga

Poenostavite izraz.

$$1 + \left(\frac{\sin^2 x + \tan^{-1} x \cdot \sin x \cdot \cos x}{\frac{1}{\sin^2 x} - 1}\right)^{-1}$$

31/32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025

Natančno izračunajte.

$$\frac{\sin 315^{\circ} + \cos 135^{\circ} - \tan^2 120^{\circ}}{\sin^2 150^{\circ} - \cos^2 225^{\circ}}$$

Naloga

Poenostavite izraz.

$$1 + \left(\frac{\sin^2 x + \tan^{-1} x \cdot \sin x \cdot \cos x}{\frac{1}{\sin^2 x} - 1}\right)^{-1}$$

MATEMATIKA

Naloga

Za $\tan x = -5$ in $270^{\circ} < x < 360^{\circ}$ izračunajte velikost kota x, na minuto natančno, in natančne vrednosti preostalih kotnih funkcij.

Zapišite s kotno funkcijo kota, manjšega od 45°.

- sin 355°
- $\bullet$ cos 291°
- tan 174°
- sin 247°

32 / 32

Jan Kastelic (GAA) MATEMATIKA 24. julij 2025

Zapišite s kotno funkcijo kota, manjšega od 45°.

- sin 355°
- cos 291°
- tan 174°
- sin 247°

Naloga

Voznik podmornice na višini -200~m vidi razbitino ladje, ki leži potopljena na višini -1200~m, pod kotom 8.4° . Izračunajte razdaljo, ki jo mora prevoziti, da bo točno nad razbitino, če se vozi s hitrostjo 40~km/h. Koliko časa potrebuje za to pot?